

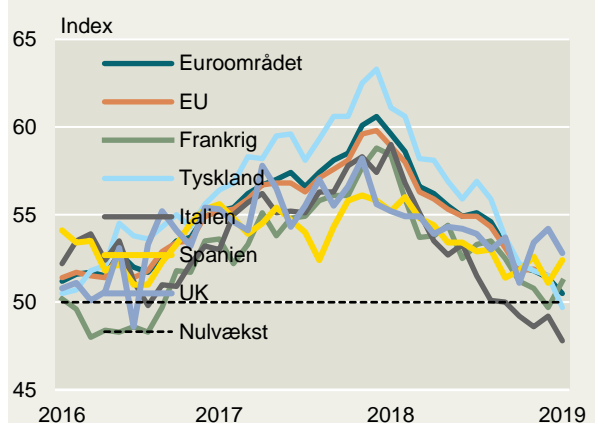
Recessionssignal fra tysk industri

- Nyeste PMI-tal viser recessionssignal fra tysk industri. I resten af EU-landene er der ligeledes tydelige tegn på vækstnedgang. PMI-indekset har været kraftigt aftagende for alle de store EU-lande siden slutningen af 2017
- Vækst er en vigtig drivkraft for fødevareklyngens eksport til EU og euroområdet. Fødevareklyngens eksport til euroområdet stiger alt andet lige stort set i takt med væksten i euroområdet
- Fødevareklyngens eksport til det europæiske marked og euroområdet er faldet med knap en pct. i de første ti måneder af 2018 ift. samme periode året før. Fødevareklyngens eksport var dog historisk høj i 2017

Aktivitetsindeks signalerer recession i Tyskland

Den europæiske vækst ser ud til at have toppet. BNP i euroområdet steg kun 0,2 pct. kv./kv. i 3. kvartal. Samtidig er de fremadrettede indikatorer faldet markant i hele 2018. PMI-indekset har været aftagende for alle de store EU-lande siden udgangen af 2017. I Tyskland er PMI-indekset faldet fra 63,3 ved udgangen af 2017 til 49,7 i januar 2019. PMI-indekset er dermed kommet under 50, hvilket signalerer recession i Tyskland.

PMI-indeks for væsentlige europæiske markeder

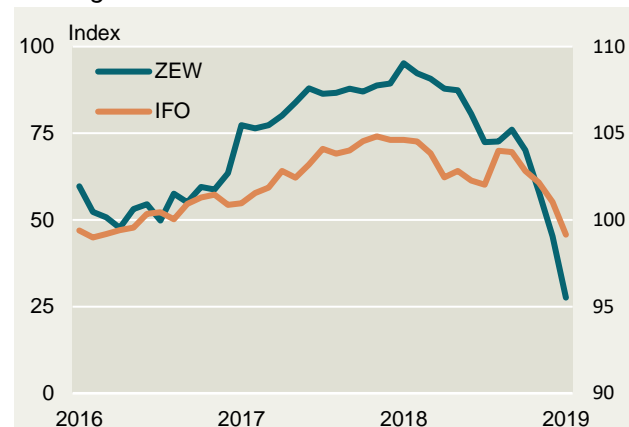

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Macrobond.

Det tyske erhvervstillidsindeks IFO er ligeledes faldet de seneste fire måneder. Niveaulet er

fortsat højt i et historisk perspektiv, men udviklingen understreger, at den økonomiske vækst i Tyskland har toppet. Samme udviklingen ses for ZEW-indekset og forbrugertilliden i Tyskland.

IFO- og ZEW-indekset

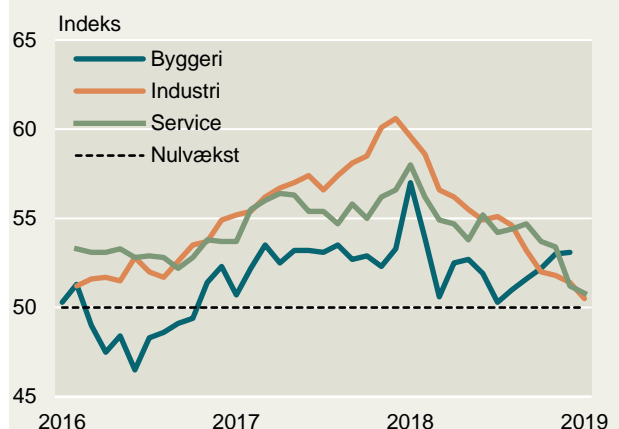
Anm.: IFO-indeks dækker over ca. 7.000 tyske selskabers opfattelse af det nuværende forretningsklima, og hvordan de venter, at de næste seks måneder vil blive. ZEW-tillidsindikatoren afspejler vurderingen af Tysklands økonomiske situation blandt institutionelle investorer og økonomer.

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Macrobond.

Den generelle opbremsning på de europæiske markeder sker især i industrien, som ellers lå højest ved afslutningen af 2017. Her er PMI-

indekset for hele euroområdet faldet kraftigere end i de øvrige sektorer.

Euroområdet PMI (aktivitetsindeks)

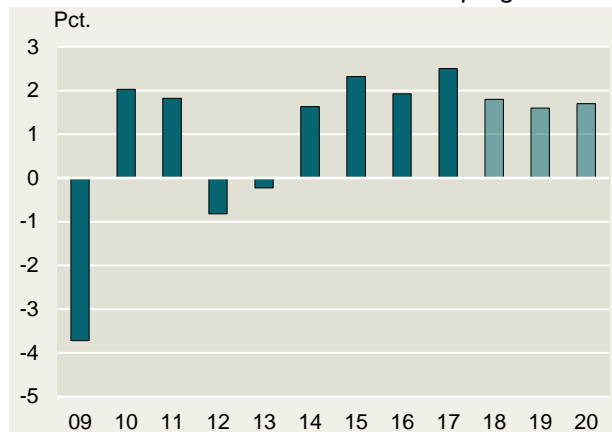
Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Macrobond.

De svækkede vækstudsigter for euroområdet kan i nogen grad tilskrives styrkelse af euroen, tiltagende mangel på arbejdskraft i nogle områder handelsrestriktionerne mellem USA og Kina, og usikkerhed omkring Brexit.

Handelsrestriktionerne mellem USA og Kina har medført et mindre fald i den kinesiske vækst, hvilket bidrager til at svække vækstudsigterne for euroområdet. Det er dog værd at bemærke, at vækstudsigterne for Kina og USA endnu ikke er forringet i samme grad, som de er for euroområdet.

Selv om de fremadrettede indikatorer er faldet, så er der fortsat udsigt til vækst i euroområdet. Væksten forventes at lande på 1,8 pct. i 2018 ifølge den seneste prognose fra IMF (januar 2019) Væksten forventes fremadrettet, at aftage til 1,6 pct. og 1,7 pct. i hhv. 2019 og 2020. Det er sandsynligvis for optimistisk, i lyset af de nuværende signaler om lavkonjunktur, og yderligere nedjusteringer må forventes i de kommende prognoser.

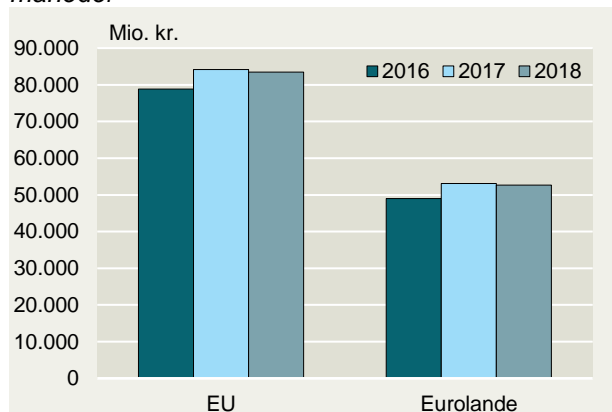
BNP-vækst for euroområdet med IMF prognose

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Macrobond og IMF.

Fødevarerklængens eksport til EU og euroområdet er faldet med hhv. 0,8 pct. og 0,9 pct. i de første ti måneder af 2018 i forhold til samme periode året før.

Fødevarerklængens eksport til EU, årets første otte måneder

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Danmarks Statistik

Den aftagende vækst i euroområdet må alt andet lige forventes at medføre lavere vækst i fødevarerklængens eksport hertil.

En simpel lineær regression mellem euroområdet økonomiske udvikling og fødevarerklængens eksport indikerer at:

- Den økonomiske udvikling i euroområdet forklarer ca. 77 pct. af variationen i fødevarerklængens eksport til euroområdet.
- Når BNP i euroområdet stiger med 1 pct., så øges fødevarerklængens eksport til euroområdet alt andet lige med 1,1 pct.

Regressionsmodel for fødevareklyngens eksport til euroområdet, 1996-2017

Forklarende variable	Ln(fødevareklyngens eksport til euroområdet, mio. kr.)
Konstant	-23,575*** (4,039)
Ln(BNP for euroområdet, 2010-priser)	1,087*** (0,127)
No. of obs.	22
Adj. R-squared	0,77

Anm.: Tallene i parentes angiver standardafvigelsen. *** signifikant på et 1 procent niveau.

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Macrobond og Danmarks statistik.

Hvis IMF's prognose for euroområdet er korrekt, så vil fødevareklyngens eksport til euroområdet

alt andet lige vokse med 1,7 pct. i 2019. Til sammenligning har den gennemsnitlige årlige vækst i fødevareklyngens eksport til euroområdet ligget på 2,2 pct. i perioden 2011-2017. Hvis væksten i euroområdet derimod kun bliver på 1,0 pct., så må det alt andet lige forventes, at eksporten kun vokser omkring 1,1 pct. i 2019.

Alt andet lige betragtninger bygger på, at kun én variabel ændrer sig, hvilket er en betydelig forenkling af fødevareklyngens eksport. I den virkelige verden er eksporten også påvirket af en lang række andre faktorer. Dette kan være politiske tiltag, sygdomsudbrud, vejrforhold og andre forhold, som kan påvirke udbuddet og dermed også eksporten.

Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3 T +45 3339 4000 E info@lf.dk
1609 København V F +45 3339 4141 W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Frank Øland 20 123 789 frha@lf.dk
Oliver Bentsen 28 897 523 olbe@lf.dk